

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SZPROTAWIE**

z dnia 2021 r.

w sprawie Gminnego Programu Wychodzenia z Bezdomności na lata 2021- 2025

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 i 1834), art. 17 ust. 1 pkt 1 i 3, ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876 i 2369, z 2021r. poz. 794 i 803), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności na lata 2021- 2025 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szprotawy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Szprotawie

Andrzej Stambulski

Anna Kowalska-Kasprzak
RADCA PRAWNY
18.11.2021r.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miejskiej w Szprotawie

z dnia.....2021 r.

Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności na lata 2021 - 2025

I. WPROWADZENIE

Program Wychodzenia z Bezdomności na lata 2021-2025 jest odpowiedzią na jeden z problemów społecznych, określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szprotawa przyjętej Uchwałą XXIV/171/2020 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 29.09.2020r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Szprotawa na lata 2020-2027 ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grupy szczególnego ryzyka. Bezdomność stanowi niewątpliwie syndrom ubóstwa i pełną marginalizację życia społecznego. Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, osobę bezdomną zdefiniowano jako osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i nie zameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem miejsca zamieszkania. W ujęciu psychologicznym oznacza stan egzystencji osoby nieposiadającej faktycznego miejsca zamieszkania, pozbawionej środków niezbędnych do zaspokojenia elementarnych potrzeb, trwale wykorzenionej ze środowiska w wyniku rozpadu więzi społecznych i akceptującej swoją rolę społeczną. Osoba dotknięta bezdomnością nie jest w stanie samodzielnie jej zapobiec co wiąże się z poważnymi zaburzeniami psychicznego i społecznego funkcjonowania. Bezdomność warunkują przede wszystkim czynniki materialne, rodzinne, osobiste, zdrowotne, losowe i środowiskowe. Aby skutecznie minimalizować zjawisko bezdomności należy podjąć odpowiednie działania profilaktyczne z osobami zagrożonymi. Niniejszy Program przewiduje działania zmierzające do zahamowania wzrostu liczby osób zagrożonych bezdomnością oraz zwiększenie liczby osób wychodzących z bezdomności.

II. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej j.t. (Dz.U. z 2020r. poz.1876 z późn.zm).

- Uchwała Nr XV/103/2019 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, schroniskach dla osób bezdomnych lub i schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

-Uchwała XXIV/171/2020 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 29.09.2020r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Szprotawa na lata 2020-2027 ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grupy szczególnego ryzyka.

III. DIAGNOZA SYTUACJI OSÓB BEZDOMNYCH NA TERENIE GMINY SZPROTAWA

Diagnoza do Programu została opracowana w oparciu o monitoring Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szprotawa na lata 2020 - 2027 oraz analizę dokumentów z Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szprotawie. W dzisiejszych czasach problem bezdomności powinien być rozwiązywany nie tylko poprzez pomoc społeczną, ale przy współdziałaniu wielu instytucji i organizacji, które bezpośrednio związane są z tym zjawiskiem. Są to m.in.: ochrona zdrowia, sąd, policja, odpowiednie wydziały Urzędu Miejskiego oraz organizacje pozarządowe. Wszystkie elementy systemu wsparcia, jakie zapewnia miasto osobom bezdomnym, takie jak profilaktyka, interwencja oraz integracja i reintegracja są bardzo ważne. Profilaktyka bezdomności, to przede wszystkim działania skierowane do osób zalegających z opłatami czynszowymi, zagrożonych przemocą w rodzinie i uzależnionych. Wymiar interwencyjny, to świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej oraz pomoc w postaci noclegu i schronienia dla osób będących w potrzebie. Wymiar integracji, to umożliwienie osobom bezdomnym uczestniczenia w programach i projektach z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej, a także wszelkiego rodzaju inicjatywy zmierzające do usamodzielnienia się osoby bezdomnej.

Id: 65AA2AA2-30C7-45A5-8069-49C918C96B27. Projekt

W ostatnich latach nastąpił wzrost populacji osób bezdomnych. Zjawisko to dotyczy zarówno rdzennych mieszkańców naszego miasta, jak i osób, które okresowo zatrzymują się na terenie Szprotawy. Są to osoby praktycznie bez szans na uzyskanie zatrudnienia, które w zasadzie nie są w stanie zaspokajać samodzielnie swoich potrzeb, w szczególności tych materialnych. Pomoc udzielana na rzecz osób bezdomnych na terenie naszego miasta ma na celu przede wszystkim zapewnienie tymczasowego schronienia, uzyskanie prawa do świadczeń zdrowotnych dla osób nieubezpieczonych, poprawę warunków życiowych, a także integrację oraz reintegrację społeczną i zawodową.

W ramach struktury Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie w Dziale Usług zatrudnieni są pracownicy socjalni zajmujący się problemami osób bezdomnych. Osoby bezdomne, oprócz pomocy pieniężnej i niepieniężnej, wynikającej z ustawy o pomocy społecznej mogą uzyskać wsparcie w formie poradnictwa socjalnego, prawnego i psychologicznego oraz z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej w Klubie Integracji Społecznej. Głównymi narzędziami pracy z osobami bezdomnymi, a także z osobami zagrożonymi bezdomnością są indywidualne programy wychodzenia bezdomności, jak również kontrakty socjalne, które pozwalają na systematyczne i metodyczne wspieranie osoby bezdomnej w rozwiązywaniu jej problemów życiowych, w szczególności rodzinnych i mieszkaniowych oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

Coroczne wspólne działania pracowników socjalnych, oraz Policji obejmowały i obejmują monitoring ogrodów działkowych, wiat śmietnikowych, pustostanów, piwnic i innych miejsc niezamieszkałych. Monitoring ma na celu zdiagnozowanie sytuacji osób bezdomnych, proponowanie pomocy zgodnej z ich potrzebami, oraz skierowanie do noclegowni, czy ogrzewalni. W okresie zimowym następuje zintensyfikowanie wymienionych działań przez służby odpowiedzialne za pomoc i bezpieczeństwo mieszkańców.

Na terenie miasta nie funkcjonuje placówka, która mogłaby zapewnić tymczasowe schronienie osobom bezdomnym. Dlatego też osoby wymagające schronienia w szczególności w okresie zimowym kierowane są do schronisk na terenie innych miast/gmin, gdzie oprócz udzielania schronienia, jest również realizowana pomoc w przezwyciężaniu stanu bezdomności, motywowanie podopiecznych do utrzymywania abstynencji od alkoholu i substancji psychoaktywnych, podjęcia leczenia, poszukiwania pracy, zmiany sposobu myślenia poprzez wsparcie psychologiczne (porady i sesje z psychologiem). Aby podejmowane czynności przynosiły oczekiwane, pozytywne efekty, osoby bezdomne zobowiązane są do przestrzegania regulaminu placówek, który określa ich podstawowe obowiązki, zadania oraz prawa. Motywuje się mieszkańców, aby wspierali się wzajemnie, pomagali szczególnie słabszym, chorym oraz okazywali sobie tolerancję i wyrozumiałość. W obszarze bezdomności głównym problem w gminie Szprotawa jest niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych.

Liczbę gospodarstw domowych uprawnionych do przydziału lokalu socjalnego na przestrzeni trzech ostatnich lat obrazuje poniższa tabela.

5	Poradnictwo prawne, socjalne, psychologiczne.	Powiatowy Urząd Pracy
6	Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia m.in. w ramach staży, prac społecznie użytecznych.	
7	Pomoc w przygotowaniu wniosku o przydział lokalu socjalnego, jak również wsparcie po jego otrzymaniu.	
		Komisja Mieszkaniowa przy Burmistrzu Szprotawy

Z powyższych danych wynika, że liczba gospodarstw uprawnionych do przydziału lokalu socjalnego z roku na rok jest coraz mniejsza, mniej gospodarstw otrzymuje szansę na usamodzielnienie się.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie posiada rozeznanie w obszarze bezdomności, poprzez monitorowanie środowisk, w których odnotowywane są problemy społeczne występujące w naszej gminie. Do zbadania skali zjawiska bezdomności w gminie Szprotawie wykorzystano dane liczbowe pozyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie, Wydziału Administracyjno - Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Szprotawie, jak również z przeprowadzanych co dwa lata ogólnopolskich badań osób bezdomnych, koordynowanych przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie przy współudziale Policji - (badanie odbywa się w okresie zimowym). Obecnie wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie w ramach programu objętych jest 38 osób bezdomnych, zarówno mieszkańców naszego miasta (34 osoby), jak również mieszkańców innych gmin (4 osoby). W latach 2018 – 2020, 7 osób

bezdomnych przebywało w placówkach udzielających tymczasowego schronienia poza Gminą Szprotawa. Konieczność kierowania jak również ponoszenia kosztów pobytu za osoby bezdomne w Noclegowniach lub Schroniskach umiejscowionych poza naszą gminą podyktowana jest ich brakiem na naszym terenie, jak również brakiem placówki typu interwencyjnego (ogrzewalni) mającej zapobiec wychłodzeniu organizmu, w której osoba bezdomna może uzyskać w szczególności ciepłą odzież, gorącą herbatę, ciepły posiłek, skorzystać z kąpieli w okresie zimowym.

IV. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Inicjowanie i wspieranie działań nakierowanych na przeciwdziałanie, rozwiązywanie i minimalizację zagrożeń związanych z bezdomnością.

V. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapewnienie osobom zagrożonym bezdomnością i osobom bezdomnym bezpieczeństwa socjalno-bytowego.
2. Podejmowanie systematycznych działań w zakresie profilaktyki bezdomności i wczesnej interwencji.
3. Reintegracja oraz aktywizacja osób bezdomnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

VI. REALIZACJA PROGRAMU

Realizacja celów będzie obejmowała trzy obszary:

- **Działania o charakterze prewencyjnym** – są kierowane do osób zagrożonych bezdomnością oraz znajdujących się w warunkach niezabezpieczonego lub nieodpowiedniego zamieszkania. Działania prewencyjne będą ukierunkowane na eliminowanie przyczyn bezdomności oraz zmniejszanie ryzyka stania się osobą bezdomną.
- **Działania o charakterze interwencyjnym** – dotyczą wszystkich osób bezdomnych, w szczególności przebywających w miejscach publicznych, nieprzeznaczonych do zamieszkania, takich jak parki, ulice itp. Działania interwencyjne opierają się głównie na szybkiej pomocy w celu zmniejszenia zagrożenia życia i zdrowia. Ponadto interwencja związana jest z zapewnieniem schronienia, posiłku, niezbędnej odzieży i obuwia oraz z zorganizowaniem opieki zdrowotnej.
- **Działania o charakterze integracyjnym** – dotyczą działań w zakresie szeroko pojętej integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej, dostosowanej do potrzeb osób bezdomnych.

5	Poradnictwo prawne, socjalne, psychologiczne.		Powiatowy Urząd Pracy
6	Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia m.in. w ramach staży, prac społecznie użytecznych.		
7	Pomoc w przygotowaniu wniosku o przydział lokalu socjalnego, jak również wsparcie po jego otrzymaniu.		Komisja Mieszkaniowa przy Burmistrzu Szprotawy
5	Poradnictwo prawne, socjalne, psychologiczne.		Powiatowy Urząd Pracy
6	Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia m.in. w ramach staży, prac społecznie użytecznych.		
7	Pomoc w przygotowaniu wniosku o przydział lokalu socjalnego, jak również wsparcie po jego otrzymaniu.		Komisja Mieszkaniowa przy Burmistrzu Szprotawy
5	Poradnictwo prawne, socjalne, psychologiczne.		Powiatowy Urząd Pracy
6	Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia m.in. w ramach staży, prac społecznie użytecznych.		
7	Pomoc w przygotowaniu wniosku o przydział lokalu socjalnego, jak również wsparcie po jego otrzymaniu.		Komisja Mieszkaniowa przy Burmistrzu Szprotawy
5	Poradnictwo prawne, socjalne,		

	psychologiczne.		Powiatowy Urząd Pracy
6	Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia m.in. w ramach staży, prac społecznie użytecznych.		
7	Pomoc w przygotowaniu wniosku o przydział lokalu socjalnego, jak również wsparcie po jego otrzymaniu.		Komisja Mieszkaniowa przy Burmistrzu Szprotawy

VII. ODBIORCY PROGRAMU

Program skierowany jest do osób bezdomnych przebywających na terenie gminy Szprotawa.

VIII. REALIZATOR PROGRAMU

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie.

IX. PARTNERZY W REALIZACJI PROGRAMU

- Komisja Mieszkaniowa przy Burmistrzu Szprotawy,
- Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Burmistrzu Szprotawy
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Centrum Psychoterapii „Pomocna Dłoń” w Szprotawie,
- Policja,
- Spółdzielnia Socjalna „Winda”,
- Szprotawski Zarząd Nieruchomościami „Chrobry” Sp.z o.o w Szprotawie,
- Powiatowa Straż Pożarna,
- Zakłady ochrony zdrowia ,
- Caritas.

X. KOSZTY PROGRAMU

Realizacja programu finansowana będzie ze środków budżetu jednostki organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Szprotawa oraz ze środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł przez jednostkę w tym z programów osłonowych MP i PS i EFS.

XI. PLANOWANE EFEKTY PROGRAMU

1. Ograniczenie i zmniejszenie zjawiska bezdomności na terenie gminy Szprotawa.
2. Poprawa sytuacji socjalno - bytowej osób bezdomnych.
3. Zminimalizowanie negatywnych zjawisk występujących w obrębie grupy osób bezdomnych: uzależnienia, bezrobocie, przestępstwa.
4. Odbudowa i poprawa więzi rodzinnych oraz społecznych przez osoby bezdomne.

XII. MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie przedsięwzięć skierowanych do osób zagrożonych bezdomnością oraz bezdomnych. Informacje uzyskane z powyższych działań będą wykorzystane do opisu zjawiska bezdomności oraz ewentualnych zmian w realizacji programu .

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876 i 2369, z 2021r. poz. 794 i 803) pomoc osobom bezdomnym należy do zadań własnych gminy.

Bezdomność z uwagi na skalę zjawiska, jego złożone przyczyny oraz szczególnie dotkliwe społeczno-ekonomiczne skutki jest kwestią społeczną o zasięgu i znaczeniu globalnym mającą swoje specyficzne, regionalne i lokalne uwarunkowania. Problem bezdomności dotyka również Gminę Szprotawa, w związku z czym należy podjąć stosowne kroki mające na celu przeciwdziałanie powstawaniu zjawiska bezdomności. Ze względu na złożoność przyczyn pozostawania w bezdomności, osoby bezdomne wymagają różnorodnych działań na rzecz zaspokojenia ich potrzeb oraz włączenia do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Główne działania obejmują profilaktykę mającą na celu zapobieganie poszerzaniu się zjawiska bezdomności, osłonę poprzez zastosowanie standardowych rodzajów i form świadczeń pomocy społecznej z wykorzystaniem dostępnych środków oraz podstawowych elementów pracy socjalnej, jak również aktywizację zmierzającą do wyprowadzenia z bezdomności, której podstawowym założeniem jest przede wszystkim indywidualny program wychodzenia z bezdomności.

Celem Programu jest zapewnienie osobom bezdomnym bezpieczeństwa socjalnego oraz warunków do pełnienia właściwych i adekwatnych do ich potrzeb i możliwości ról społecznych.

Wobec powyższego zasadne jest przyjęcie przedmiotowej uchwały.

Sporządził:

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie

TADEUSZ POZAROSZCZYK

Szprotawa dnia 21.10.2021r.

KIEROWNIK
OSRODKA POMOCY SPOLECZNEJ
mgr Tadeusz Pozaroszczuk

BURMISTRZ
Miroslaw Gąsik